

Udkast til dansk positionspapir vedrørende EU's kommende rammeprogram for forskning og innovation

3. februar 2011

1) Introduktion

Vi lever i en tid med pres på de offentlige budgetter og stigende global konkurrence. Europas konkurrenceevne og den fremtidige levestandard afhænger af vores evne til at støtte og udvikle innovation i produkter, tjenesteydelser og handel samt i samfundsmæssige processer og modeller. EU's rammeprogram for forskning og innovation er en af verdens største samlede forsknings- og innovationsindsatser, og det er derfor meget vigtigt at nytænke og tilrettelægge rammeprogrammet i forhold til en vækstorienteret dagsorden.

Europa skal arbejde sammen, hvor de enkelte lande ikke er store nok og hvor kritisk masse således er nødvendig for at løse en given udfordring. Dette gælder særligt i løsningen af store fælleseuropæiske samfundsmæssige udfordringer.

Samtidig skal indsatsen for at skabe en stærkere kobling mellem uddannelse, forskning og innovation (videntrekanten) målrettes og konkretiseres. En vigtig forudsætning for en velfungerende videntrekant er mobilitet, hvor forskere bevæger sig mellem videninstitutioner og erhvervsliv både nationalt og internationalt, så de får inspiration og innovationskraft fra andre vidensmiljøer og andre lande. Ligeledes er det en vigtig forudsætning, at forskere i EU-landene har adgang til velfungerende og konkurrencedygtige forskningsinfrastrukturer. Endelig er det en vigtig forudsætning, at Europa satser på global konkurrencedygtig forskning på det højeste mulige internationale niveau.

Alle ressourcer skal i spil for at understøtte forskning og innovation for derigennem at skabe den nødvendige smarte og bæredygtige vækst. Derfor skal EU's strukturfonde i endnu højere grad understøtte finansieringen af forskning, innovation og uddannelse. Samtidigt skal der arbejdes systematisk på at sikre høj kvalitet og effekt af de forsknings- og innovationsprojekter, der finansieres i rammeprogrammet. I den forbindelse er det vigtigt at sikre en effektiv evalueringskultur, der vil kunne give en indikation af, hvilke projekter der har haft den største succes.

Europa skal øge sit internationale engagement og skal derfor i højere grad koble sig på de store videnkraftcentre uden for Europa. Europa må ikke lukke sig om sig selv, men skal derimod have en aktiv og udadvendt tilgang til internationalt samarbejde.

Der skal ske en markant forenkling af rammeprogrammets instrumenter, regler og procedurer. Der skal arbejdes hen imod en mere tillidsbaseret tilgang frem for et kontroludgangspunkt, hvilket en forenkling af rammeprogrammet også i sig selv vil åbne muligheder for. Samtidig skal der skabes en højere grad af fleksibilitet i projekterne, således at virksomhedernes deltagelse i rammeprogrammet øges.

Alle disse tråde skal samles og reflekteres i udformningen af det kommende rammeprogram, som skal afspejle følgende grundlæggende prioriteter:

- Europa skal fokusere forsknings- og innovationsindsatsen på de store samfundsmæssige udfordringer
- Koblingen mellem forskning og innovation skal styrkes, og virksomhedsdeltagelsen skal øges
- Den excellente forskning skal styrkes via et stærkt ERC
- Rammerne for europæisk forskning skal styrkes gennem målrettede investeringer i forskningsinfrastruktur
- Mere forenkling, tillid og fleksibilitet skal præge rammeprogrammet
- Det internationale samarbejde med lande uden for Europa skal prioriteres, styrkes og konkretiseres
- EU-landenes forskere skal i bevægelse på tværs af og udenfor Europas grænser

2) Europa skal fokusere forsknings- og innovationsindsatsen på de store samfundsmæssige udfordringer

Det europæiske forskningssamarbejde skal fokusere på de store fælles samfundsmæssige udfordringer (Grand Challenges).

Det nye rammeprogram skal styrke sammenhængen mellem den række af initiativer, som er iværksat for at løse store samfundsmæssige udfordringer. Herunder er det centralt, at fælles programlægning og de europæiske innovationspartnerskaber hænger sammen med de øvrige strategiske indsatsområder i rammeprogrammet.

Danmark støtter vurderingen i midtvejsevalueringen af rammeprogrammet af, at de mange strategiske samarbejdsprojekter i Cooperation-særprogrammet udgør et centralt og værdifuldt bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum. Den nuværende tematiske struktur mangler imidlertid fleksibilitet i forhold til at målrette de strategiske forskningsprojekter til et begrænset antal store samfundsmæssige udfordringer. Herunder er det med den nuværende tematiske struktur en udfordring at sikre den tværdisciplinære tilgang, som er en forudsætning for løsningen af store samfundsmæssige udfordringer. Ikke mindst spiller forskning inden for samfundsvidenskab og humaniora en afgørende rolle i forhold til løsningen af disse udfordringer.

Konkrete anbefalinger

Rammeprogrammet skal have et strategisk program med primær fokus på få store samfundsmæssige udfordringer

Det kommende rammeprogram skal indeholde et stærkt strategisk program med primær fokus på et begrænset antal store samfundsmæssige udfordringer. Eksempler på væsentlige store samfundsmæssige udfordringer er forbedring af Europas konkurrenceevne gennem mere konkurrencedygtige produktions-systemer, mindskelse af afhængigheden af fossile brændstoffer,

sikring af Europas befolknings sundhedstilstand og derigennem adressering af den voldsomme stigning i udgifterne til sundhedsområdet og sikring af tilstrækkelige og sunde fødevarer i Europa og verden. Disse overordnede udfordringer skal spille sammen med en række forskningstematiske underprogrammer. Inspiration kan findes i de nuværende offentlig-private partnerskaber (Public-Private Partnerships), hvor Kommissionen laver tværttematiske opslag inden for emner, der skal løse store samfundsmæssige udfordringer.

Medlemslandene skal inddrages tidligt i processen om udvælgelsen af store samfundsmæssige udfordringer

Medlemslandene og andre interessenter skal inddrages tidligt i processen om udvælgelsen af de store samfundsmæssige udfordringer. Danmark støtter Kommissionens forslag i flagskibsinitiativet Innovation Union om, at et europæisk forum for fremadrettede aktiviteter (European Forum on Forward Looking Activities) bruges aktivt i denne proces. Det er centralt, at dette forum baserer sine analyser på det righoldige og mangfoldige materiale, der løbende udarbejdes i medlemsstaterne.

3) Koblingen mellem forskning og innovation skal styrkes, og virksomhedsdeltagelsen skal øges

Som led i en vækstorienteret dagsorden skal der både i medlemslandene og EU være fokus på, hvad der reelt kommer ud af midlerne til forskning og innovation. Det nye rammeprogram skal sikre en stærkere kobling mellem forskning og innovation med vækst som endemål. Forskningsresultaterne skal hurtigere kunne anvendes i virksomheder og offentlige institutioner.

Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (Competitiveness and Innovation Programme - CIP) støtter blandt andet innovationsrettede aktiviteter. Det er væsentligt, at der skabes endnu bedre og tættere sammenhæng mellem et nyt CIP og det nye rammeprogram for at sikre sammenhæng mellem forskningsprojekter innovationsprojekter.

Virksomheder, herunder særligt SMV'er, opererer generelt set med korte tidshorisonter inden for smalle fagfelter og tæt på markedet. Deltagelse i fælleseuropæiske forsknings- og innovationsprojekter skal i højere grad afspejle denne virkelighed, hvis virksomhedsdeltagelsen skal øges i rammeprogrammet.

Konkrete anbefalinger

Flere forsknings- og innovationspartnerskaber, hvor erhvervslivet er med til at definere projekterne fra start

Vejen fra forskning til innovation er ikke en lineær proces, men et dynamisk samspil ad flere veje og omveje. Forskningsbehov opstår således således tillige i erhvervslivet og skal kobles til den relevante forskning på forskningsinstitutionerne. Forudsætningen for et dynamisk samarbejde mellem forskningsinstitutionerne og erhvervslivet er, at virksomhederne er med til at definere forskningsprojekterne fra starten i et partnerskab. Her kan der tages udgangspunkt i de mange erfaringer med partnerskaber i form af fælles teknologiinitiativer (Joint Technology Initiatives), offentlig-private partnerskaber (Public-Private Partnerships), videns- og innovationssamfund (Knowledge and Innovation Communities) og de positive erfaringer i Cooperation-særprogrammet med SMV-rettede instrumenter med høje krav til deltagelse af industri og SMV'er kombineret med en tæt kontakt til slutbrugere.

Større fleksibilitet i tilknytningen af virksomheder gennem mere smidige muligheder for kontraktændringer

Forsknings- og innovationspartnerskaber skal løbende være i stand til at tilknytte nye virksomheder i takt med, at der opstår ny viden i forskningsprojektet, således at denne viden omsættes til innovation. I dag er det imidlertid forbundet med betydelige administrative byrder og lange tidshorisonter at få nye virksomheder tilknyttet som projektpartnere gennem kontraktændringer. Derfor skal det gøres nemmere og mere fleksibelt at lave løbende kontraktændringer.

Det bør overvejes at gøre pilotforsøget med en europæisk ErhvervsPhD-ordning permanent

Der skal være fokus på alle aspekter af videntrekanten, herunder særlig fokus på uddannelse ikke mindst for at styrke entrepenørskab. Erhvervslivet skal være med til at definere uddannelsesbehovet og understøtte uddannelse af forskere. Danmark har gennem en årrække haft succes med en national ErhvervsPhD-ordning, hvor virksomhederne og universiteterne går sammen om at planlægge og finansiere uddannelsesforløb for ph.d.'er.

Det er centralt for en europæisk ErhvervsPhD-ordning, at fokus fastholdes på, at det er videnoverførsel fra forskningsinstitutionerne til erhvervslivet, der er det centrale formål. Endvidere skal det sikres, at en europæisk ErhvervsPhD-ordning er komplementær til eksisterende nationale ordninger. Det nuværende pilotforsøg, der er ved at blive iværksat i People-særprogrammet, skal evalueres grundigt og hvis udfaldet er positivt, skal det overvejes at gøre ordningen permanent.

Forsknings- og innovationspartnerskaber skal kunne bruge midler til demonstration og test

Når forskningsresultatet er i hus, er det nødvendige næste skridt mod markedet at få afprøvet eller demonstreret resultatet. Dette er imidlertid ofte meget omkostningsfuldt og derfor en udfordring for virksomheder og særligt SMV'er at gennemføre. Kommende partnerskaber skal have mulighed for at imødekomme denne udfordring ved at kunne modtage støtte til denne fase i udviklingen af nye innovative løsninger. Omfanget af støtten til demonstration og tests bør tilpasses, at aktiviteterne er relativt tætte på markedet og der må derfor kræves en betydelig privat medfinansiering, som det også er tilfældet i det nuværende rammeprogram.

Højere virksomhedsdeltagelse gennem flere ikke-tematiske bottom-up-midler og bredere opslag

Virksomheders korte tidshorizont gør det væsentligt, at der er instrumenter med en kort løbetid, hvor der kan ansøges ofte, eksempelvis to gange om året. Dette er svært for SMV'er under tematisk opdelt programmer, da de her skal vente på, at der kommer et opslag, der passer til deres projekt. For at imødekomme denne problemstilling bør andelen af ikke-tematiske bottom-up-midler rettet mod SMV'er øges væsentligt.

I det nuværende Capacities særprogram gives der midler til ikke-tematiske bottom-up-initierede projektforslag fra SMV'er gennem programmet 'Forskning til fordel for SMV'er' og gennem rammeprogrammets medfinansiering af Eurostars. Begge programmer er ikke-tematiske og bottom-up-drevne. Eurostars fungerer meget fleksibelt med to opslag om året og en smidig kontakt til ansøgerne gennem de nationale administrationer. Andelen af midler, der går til disse to programmer, bør øges.

Et af de kritikpunkter, der har været rettet mod opslagene i Cooperation-særprogrammet er, at de har været defineret for snævre. Dette kan have den uheldige effekt, at det bliver sværere for virksomheder at deltage. Samtidigt giver snævert definerede opslag mindre fleksibilitet i forhold til at lave tværfaglige projekter og til at forskerne selv kan definere deres projekter. Der bør derfor arbejdes for, at opslagene i et kommende strategisk særprogram i højere grad har bredt definerede opslag.

4) Den excellente forskning skal styrkes via et stærkt ERC

Fremragende forskning kan være med til at frembringe banebrydende resultater, der kan skabe nye forretningsmuligheder. Samtidig kan sådanne resultater være med til på sigt at løse store samfundsmæssige udfordringer. Det er derfor essentielt, at Europa investerer flere midler i excellent forskning, der fører til banebrydende resultater.

Det Europæiske Forskningsråd (ERC) støtter fremragende forskning og betragtes som en succes og nyder høj international anerkendelse inden for forskningsverdenen, bl.a. som følge af relativt simple, forståelige og fleksible ansøgningsprocedurer og virkemidler.

Konkrete anbefalinger

ERC's budget skal øges

ERC skal styrkes i det næste rammeprogram. ERC er centralt for at styrke den bottom-up initierede fremragende forskning, der kan skabe banebrydende resultater. Succesraten i ERC har indtil maj 2010 været på ca. 14 procent og ligger dermed under gennemsnittet i forhold til de tre andre særprogrammer i FP7. Det understøtter behovet for relativt flere midler til ERC, at for mange excellente ansøgninger ikke opnår støtte.

ERC's eneste udvælgelseskriterium skal fortsat være excellence

Det er vigtigt at fastholde, at ERC's eneste udvælgelseskriterium for projekter fortsat skal være excellence. Dette er helt centralt for, at Europa fortsat har forskere, der er blandt de bedste i verden, og Europa dermed kan fastholde de dygtigste forskere.

Forskerteams bør kunne søge ERC

ERC bør give mulighed for, at forskerteams kan søge bevillinger. Hermed vil ERC også bidrage til samarbejde på tværs af landegrænser og dermed øget europæiske merværdi. Øget fokus på samarbejde på tværs af landegrænser må dog ikke ske på bekostning af forskningsexcellence. Der skal fortsat kun være én person, der som leder af forskerteamet er ansvarlig for bevillingen og som skal sikre det excellente forskningsniveau.

5) Rammerne for europæisk forskning skal styrkes gennem målrettede investeringer i forskningsinfrastruktur

Skal EU fortsat kunne tiltrække og fastholde de mest talentfulde og bedste forskere i en stigende global konkurrence, er det af afgørende betydning, at de rammer og faciliteter, som tilbydes, er attraktive. Investeringer i forskningsinfrastruktur er derfor et helt centralt element i forsøget på at fremtidssikre europæisk forskning og styrke de europæiske forskningsmiljøers kapacitetsopbygning.

Erfaringer fra tidligere rammeprogrammer og eksisterende samarbejde om forskningsinfrastruktur i Europa viser, at en fælles indsats ikke mindst på dette område styrker europæisk forskning og skaber en egentlig europæisk merværdi.

Den finansielle krise udfordrer i disse år eksisterende samarbejder om europæiske forskningsinfrastrukturer og de ambitiøse målsætninger om realiseringen af de europæiske forskningsinfrastrukturer, som er prioriteret af Det Europæiske Strategiske Forum for Forskningsinfrastruktur (ESFRI). Det stiller krav til en fokuseret og prioriteret indsats, hvor behovet og nytten ud fra et europæisk perspektiv er størst.

Konkrete anbefalinger

De økonomiske rammer for forskningsinfrastruktur bør øges

I anerkendelse af forskningsinfrastrukturers store betydning for EU's konkurrenceevne, udviklingen af ERA og en øget europæisk samhørighed, er det afgørende, at de økonomiske rammer for forskningsinfrastrukturprogrammet øges. Det nye rammeprogram skal således i højere grad end tidligere understøtte udnyttelsen og udviklingen af forskningsinfrastruktur

Der skal ud fra et overordnet krav om videnskabelig excellence endvidere arbejdes for en bedre sammenhæng mellem rammeprogrammet og andre kilder til finansiering, eksempelvis EU's struktur- og samhørighedsfonde. I den sammenhæng kan der ses på mulighederne for udvikling af distribuerede forskningsinfrastrukturer, som organiseres med afdelinger i forskellige lande og gennem øget anvendelse af IT-baseret fjernadgang.

Rammeprogrammet skal både finansiere konstruktion, adgang og drift af forskningsinfrastrukturer

Europæiske forskere på tværs af medlemslandene skal fortsat kunne få adgang til de bedste eksisterende forskningsinfrastrukturer gennem et ambitiøst adgangsprogram. Samtidig skal der arbejdes for øget og stabil finansiering af excellente europæiske forskningsinfrastrukturer gennem støtte til konstruktion og drift. Udvalget af nye forskningsinfrastrukturer skal ske på baggrund af handlingsplanen udarbejdet af Det Europæiske Strategiske Forum for Forskningsinfrastrukturer (European Strategy Forum on Research Infrastructures – ESFRI).

6) Mere forenkling, tillid og fleksibilitet skal præge rammeprogrammet

Kommissionens fortsatte arbejde med effektivisering og forenkling af rammeprogrammerne er vigtigt for at sikre, at der kommer mest muligt ud af EU's forskningsmidler, og for at sikre, at excellente forskere og innovative virksomheder ikke fravælger at søge. Det er i denne forenklingsproces helt centralt at fokusere på, at rammeprogrammets brugere oplever reel aflastning både i forbindelse med ansøgningen og i gennemførelsen af EU-projekterne. Brugere skal anvende tid på forskning og innovation, ikke på administration.

Kommissionen har taget vigtige skridt til forenkling under det 7. rammeprogram, men der er brug for yderligere tiltag. Således skal der i et kommende rammeprogram være mindre administration og større fleksibilitet. Samtidig støttes et moratorium i forhold til at øge antallet af instrumenter, og at rammeprogrammet skal være mere brugervenligt.

Konkrete anbefalinger

Mindre administration

Afrapporteringskravene skal forenkles ved at reducere antallet af rapporter og deres omfang. Særligt bør det overvejes at reducere antallet af de såkaldte periodiske rapporter, der indeholder både en finansiel og en faglig del.

Kommissionen bør acceptere institutioners tidsregistreringssystemer og deres metode til beregning af medarbejders indsats (cost of effort) på projekter.

Tiden fra indgivelsen af ansøgning til bevilling (time-to-grant) skal mindskes markant, således at bevillingsansøger ikke har for lang en ventetid. I forhold til SMV'er kan time-to-grant nedsættes

gennem udarbejdelse af SMV-certifikater i medlemslandene, så den tid, Kommissionen bruger på at verificere SMV'ers status, falder bort i forhandlingsfasen.

Mere tillid

Et kommende rammeprogram skal gå mod en mere tillidsbaseret tilgang frem for et kontroludgangspunkt, hvilket en forenkling af rammeprogrammet også i sig selv vil åbne muligheder for. Kommissionens forslag om at øge den acceptable fejlrisiko bør overvejes, så den rette balance kan findes mellem risiko og kontrol.

Mere fleksibilitet

Der er behov for mere fleksibilitet i rammeprogrammet, så deltagerne får større frihed til styring af projekter for eksempel i dannelsen, opbygningen og løbende tilpasning af konsortier. Det skal blandt andet være muligt at inddrage virksomheder i takt med, at der opstår ny viden i et forskningsprojekt, så innovation kan sikres. Det er således centralt, at det administrativt bliver nemmere at tilknytte nye partnere, så fleksibiliteten sikres.

Princippet om at tilskudsmodtagere kan vælge mellem at få udbetalt deres indirekte omkostninger (overhead) beregnet som de faktiske omkostninger eller beregnet ved en fast procentsats på 60%, bør fastholdes. Det er samtidigt væsentligt, at ansøgerne får afklaret, om de fortsat har denne valgmulighed, eller om de skal etablere systemer til beregning af faktiske omkostninger i tilfælde af, at muligheden for en fast procentsats bortfalder.

Færre og mere sammenhængende instrumenter

Som flagskibsinitiativet 'Innovation i EU' og midtvejsevalueringen af rammeprogrammet peger på, er det et problem med det store antal af instrumenter, som ikke er samordnede. Duplikation af instrumenter må undgås. Alle instrumenter bør genovervejes, så det sikres, at der ikke er overlap – og ingen nye instrumenter må etableres, uden at sammenhængen til eksisterende instrumenter er klargjort.

Færre særregler

Antallet af særregler for de enkelte forskningsprogrammer og projektyper er for omfattende. Det er vigtigt, at der ikke udvikles flere særregler og undtagelser, men at disse derimod reduceres. Det skal sikres, at de samme regelsæt og de samme procedurer i videst muligt omfang bruges både til rammeprogrammet og i implementeringen af programmer som ERA-NET plus, Article 185 og JTI'erne.

Mere ensartet fortolkning af regler inden for programmer og på tværs af programmer

Det er en udbredt erfaring, at samme regelsæt fortolkes forskelligt i Kommissionen. En ensartet intern fortolkning og forvaltning af reglerne skal sikres.

Reglerne for intellektuelle ejendomsrettigheder skal gøres mere forståelige og ensartede for alle forskningsprogrammer og projektyper

Reglerne for intellektuelle ejendomsrettigheder er meget komplekse. Derfor er brugerne af rammeprogrammet ofte nødsaget til at bruge eksperter, som kan hjælpe med fortolkning af reglerne og med at sikre, at deres interesser bliver taget i betragtning. Derudover er bestemmelserne for intellektuelle ejendomsrettigheder forskellige afhængigt ikke kun af reglerne for deltagelse, som programmerne er styret af, men også ud fra den tilskudsaftale de afhænger af. Reglerne for intellektuelle ejendomsrettigheder skal derfor gøres mere forståelige og ensartede for alle forskningsprogrammer og projektyper.

7) Det internationale samarbejde med lande uden for Europa skal prioriteres, styrkes og konkretiseres

I en verden præget af en øget globalisering bliver det stadig vigtigere for Europa at koble sig på store fremragende videncentre i resten af verden.

Europa skal være en handlekraftig og solid partner i samarbejdet om at møde de store samfundsmæssige udfordringer, som ikke bare er europæiske, men har en global karakter. Her er det vigtigt, at Europa står sammen og taler med én stemme i internationale fora for at maksimere den europæiske indflydelse, eksempelvis når nye store globale forskningsinfrastrukturer skal etableres.

Konkrete anbefalinger

Større sammenhæng mellem rammeprogrammet og SFIC

Multilateralt samt biregionalt samarbejde støttes i dag gennem rammeprogrammet, og tredjelandes deltagelse i rammeprogrammet er øget de seneste år. Rammeprogrammets støtte til internationalt samarbejde gennem Capacities-særprogrammet bør i højere grad fokuseres og understøtte det nye partnerskab mellem EU og medlemslandene vedrørende strategiske indsatser for øget forsknings- og innovationssamarbejde med tredjelande i regi af det europæiske strategiske forum for internationalt samarbejde (Strategisk Forum for International S&T Cooperation - SFIC).

Rammeprogrammet skal gøres mere åbent gennem flere aftaler med tredjelande

Rammeprogrammet skal gøres endnu mere åbent for, at forskere fra tredjelande kan søge midler fra rammeprogrammet. Historisk har det vist sig, at de lande, som har en forskningssamarbejdsaftale med EU, også har en større tilbøjelighed til at deltage i rammeprogrammet. Derfor kan rammeprogrammet gøres mere åbent ved, at EU indgår flere konkrete forskningssamarbejdsaftaler med tredjelande.

Denne åbning fra EU's side forudsætter samtidig gensidig åbning fra de lande, som får adgang til rammeprogrammet. Ad den vej kan europæiske forskeres mobilitet og adgangen til globale vidennetværk også forbedres.

8) EU-landenes forskere skal i bevægelse i og udenfor Europas grænser

Forskermobilitet og uddannelse af forskere er af afgørende betydning for at skabe europæiske forskningsmiljøer i verdensklasse. Forskermobiliteten inden for Europa skal styrkes, og tiltrækning af forskere fra lande uden for Europa skal øges. Der er mange forskellige stillingsstrukturer og karriereveje på tværs af de europæiske lande, hvilket er en stor barriere for forskernes mobilitet i Europa. Derfor er det væsentligt med stærke europæiske mobilitetsprogrammer. People-programmets status som et særprogram i et kommende rammeprogram skal fastholdes for at sikre fortsat fokus på mobilitet, og det frie forskningsvalg inden for aktionerne skal fastholdes, så aktionerne bliver uafhængige af diverse tematikker i et kommende rammeprogram.

Konkrete anbefalinger

Flere midler til Initial Training Networks

Initial Training Networks (ITN) er en af de vigtigste Marie Curie-aktioner, da den understøtter forskerkarrierer på et tidligt stadie. ITN'erne er karakteriseret ved at understøtte yngre forskeres adgang til etablerede forskerteams og dermed forbedre deres karriereudsigter. Den uddannelse af

yngre forskere, der foregår i et tværnationalt miljø, er helt central i forhold til at løfte niveauet for excellence i Europa (EU12) og bør derfor styrkes i det kommende rammeprogram.

Aktionerne under Marie Curie skal have øget fokus på samarbejde mellem erhvervslivet og offentlige forskningsinstitutioner

Samarbejdet mellem erhvervslivet og offentlige forskningsinstitutioner bør yderligere øges via Marie Curie-aktionerne. Marie Curie-aktionerne skal derfor synliggøres yderligere i forhold til industrien, som skal inddrages aktivt i uddannelsen af forskerne også med henblik på at styrke karriereveje i og på tværs af sektorerne. Dette er et godt eksempel på konkretisering af videntrekanten (forskning, uddannelse og innovation).

Flere midler til tiltrækning af ikke-europæiske forskere

Det kommende rammeprogram skal understøtte tiltrækningen af tredjelandes forskere til Europa for at bidrage til opbygningen af endnu mere excellente forskermiljøer i Europa. Den del af Marie Curie-programmerne, hvor man kan søge om at frikøbe en ikke-europæisk forsker til at komme til Europa i et vist tidsrum, bør derfor styrkes.